

Nr 272.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse för Anna Jonsson från erläggande av viss arrendeavgäld; given Stockholms slott den 21 mars 1930.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

J. B. Johansson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 21 mars 1930.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, BESKOW, LUNDBLAD, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON, DAHL.

Departementschefen, statsrådet Johansson anför:

Skogstorpet Stenträsk å kronoparken Råmen inom Blåvikens revir uppläts från och med den 14 mars 1908 på tjugu års tid åt torparen A. F. Jonsson i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 27 maj 1904 (nr 21) angående upplåtande av odlingslägenheter å kronoparker i Västerbottens och Norrbottens län. Nämnda stadganden inneburo, bland annat, att torparen under nämnda upplåtelsestid skulle äga utan avgäld till kronan bruka torpet och åtnjuta frihet från utlagor och onera för det samma. Från och med den 14 mars 1921 uppläts torpet på 50-årigt arren-

de till Jonsson jämlikt bestämmelserna i kungörelserna den 18 juni 1909 (nr 69) angående upplåtande av odlingslägenheter å kronoparker och överloppsmarker i de sex nordligaste länen och den 17 oktober 1913 (nr 253) angående ändrad lydelse i vissa delar av samma kungörelse. I nämnda kungörelser har stadgats skyldighet för lägenhetsinnehavare att från och med sextonde besittningsåret erlægga viss årlig avgift, varvid dock innehavare av skogstorp under vissa villkor kunna få tillgodonjuta enligt föregående upplåtelse möjligen återstående frihetsår. Vid omförmälda arrendeupplåtelse år 1921 beräknades den årliga arrendeavgälden till 31 kronor att utgå efter frihetsårens utgång. Den 7 november 1929 beslöt domänstyrelsen, att arrendeavgälden till följd av utbetalade tilläggsbidrag jämlikt kungörelsen den 20 juni 1918 (nr 448) angående tilläggsbidrag till vissa innehavare av odlingslägenheter och skogstorp å kronomark i de sex nordligaste länen från och med den 14 mars 1929 skulle utgå med tillsvärdare 54 kronor.

Med utlåtande den 4 mars 1930 har domänstyrelsen överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd skrivelse, däri A. F. Jonssons änka Anna Jonsson såsom innehavare av berörda skogstorp gjort framställning att komma i åtnjutande av ytterligare femton frihetsår å torpet. Vid utlåtandet har tillika fogats en av Anna Jonsson i samma syfte tidigare hos domänstyrelsen gjord ansökning ävensom däröver avgivna yttranden av jägmästaren i Blåvikens revir och överjägmästaren i Umeå distrikt.

Till följd av remiss har statskontoret den 15 mars 1930 avgivit utlåtande i ärendet.

Till stöd för framställningen anför *sökanden*, att hon sedan tre år vore änka och hade fem minderåriga barn. Hon såge sig icke någon möjlighet att betala arrendet, men önskade hon att få behålla torpet tills barnen växt upp, då familjen torde bliva i stånd att betala föreskrivet arrende.

Jägmästaren framhåller, att frihetsåren för skogstorpet Stenträsk utlöpte den 14 mars 1929, vadan arrende för tiden 14 mars 1929—14 mars 1930 skulle hava erlagts före den 1 november 1929 med 54 kronor. Anna Jonsson, som år 1926 övertagit torpet efter sin avlidne man, hade fem minderåriga barn i åldern 4 till 12 år, därav två gossar och tre flickor. Någon möjlighet för henne att under sådana förhållanden genom förtjänstarbete anskaffa medel till arrendebeloppets erläggande funnes ej. Hon vore själv hänvisad att anlita fattigvård och mottaga den hjälp, som lämnades henne.

Överjägmästaren anser att, då vederbörande fattigvårdsmyndighet icke syntes vilja träda hjälpande emellan med erläggande av arrendeavgäld, torde icke något vara att åtgöra i saken. Ett bifall till sökandens anhållan om frihetsårens förlängning torde även om, såsom här syntes vara fallet, sådana omständigheter föreläge, att ett dylikt medgivande kunde anses vara motiverat, möta författningsenliga hinder.

Domänstyrelsen framhåller i sitt utlåtande att, då ovannämnda be-

stämmelser tillkommit under medverkan av riksdagen, Kungl. Maj:t icke torde äga befogenhet att bifalla ansökningen, varför domänstyrelsen hemställer, att ansökningen icke måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Statskontoret anför, att enligt statskontorets mening föreläge i detta fall sådana ömmande förhållanden, att möjlighet torde beredas sökanden och hennes fem minderåriga barn att kvarbo å torpet Stenträsk. Statskontoret föreställde sig, att detta kunde ske, därest medgivande lämnades om befrielse från arrendeavgäld under tio år, efter vilken tid barnen syntes kunna verksamt bidra till familjens försörjning. Ehuru arrendeavgälden faststälts till ett obetydligt belopp, torde dock med hänsyn till att kungörelserna den 18 juni 1909 (nr 69) och den 17 oktober 1913 (nr 253), vilka reglerade formerna för upplåtelse av skogstorp, tillkommit under riksdagens medverkan, frågan böra underställas riksdagens prövning.

Med hänsyn till i detta fall föreliggande synnerligen ömmande förhållanden anser jag mig böra förorda att, på sätt statskontoret föreslagit, Anna Jonsson medgives befrielse under tio år från erläggande av arrendeavgäld för skogstorp. Möjlighet synes härigenom beredas henne att kunna med sina barn sitta kvar på torpet.

*Departements-
chefen.*

Jag hemställer förty, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att nuvarande innehavaren av skogstorp Stenträsk å kronoparken Rämen inom Blåvikens revir Anna Jonsson må utan hinder av stadgandena i kungörelserna den 18 juni 1909 (nr 69) och den 17 oktober 1913 (nr 253) under en tid av tio år, räknat från och med den 14 mars 1929 besitta nämnda skogstorp utan erläggande av arrendeavgäld.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Vid protokollet:

Hugo Nordlander.